

Bogár László: A Kakas éve

2017 január 03. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

1

Átlag: 1 (1 szavazat)

Mérték

Valami azt súgja, hogy az el?ttünk álló év kalandokban legalább olyan gazdag lesz, mint amilyen a tavalyi volt.

Száz évre visszamen?en vizsgálta az Economist globális hetilap, hogy az egyes kínai állatövek évei társadalmi, gazdasági, politikai értelemben miként alakultak, és van egy jó hírünk, az el?ttünk álló év, vagyis a Kakas éve, egyike a legjobban teljesít? éveknek. Mi tagadás, ráférne már világunkra némi jó hír, de valami azt súgja, hogy az el?ttünk álló év kalandokban legalább olyan gazdag lesz, mint amilyen a tavalyi volt.

Albert Einstein és Niels Bohr dán fizikus évtizedeken át folytatott elméleti fizikai vagy inkább filozófiai vitát arról, hogy milyen is a világegyetem legmélyebb természete. Bohr úgy látta, hogy világ legalapvet?bb tulajdonsága a kvantumok szintjén a bizonytalanság, míg Einstein ragaszkodott ahhoz, hogy a világ igenis kiszámítható, legfeljebb vannak olyan összefüggések, amelyeket most még nem értünk ugyan, de majd megértjük ?ket, s a világ kiszámíthatósága azokban a létdimenziókban is nyilvánvalóvá válik.

A vitájuk óta eltelt csaknem egy évszázad egyre inkább Niels Bohr megközelítését látszik igazolni, Einstein ezen az alapvet? ponton valószín?leg tévedett. Igazának kesernyés önirónia val? kifejezésére Bohr gyakran használta azt a szállóigévé lett mondást, miszerint jósolni nehéz, pláne, ami a jöv?t illeti.

Így aztán én sem próbálok most jóslatokba bocsátkozni a jöv?t illet?en, inkább csak néhány olyan összefüggésen való töprengést javasolnék mindnyájunk számára, ami talán kicsit közelebb visz minket a lényeg megértéséhez. Az ember mindig a jelenségekkel találkozik, ám a lényeget szeretné megérteni, amely lényeg, mint tudjuk, soha sem látható.

Teszi ezt az ember abban a reményben, hogy, így talán kicsit közelebb kerülhet annak a misztikus valaminek a birtoklásához, amit jöv?nek szoktunk nevezni. A jöv? az emberi lét egyik legtitokzatosabb fogalma, hiszen valami olyat jelöl, ami nincs, még nincs, de feltételezésünk szerint lesz. Ez egyúttal azt is jelenti, hogy mindent, amit elgondolunk és aztán megvalósítunk, az ezt a titokzatos ívet írja le, a nem-létb?l a létezés részévé válván. Ezzel az aktussal így mi is teremt?vé leszünk, hisz általunk létesül valami, ami eddig még nem volt a létezés része.

Ám ez a teremt? er? egyúttal végtelen felel?sséget is ró ránk, hisz, amit megteremtettünk, az onnantól visszavonhatatlanul a létezés részévé válik. Az a sajátos lét-mód, amelyben élünk, a nyugatias modernitás globális uralma, éppen ennek a felel?sségnek a lételméleti tagadására épül, azt állítván, hogy sem az egyes embereknek, sem az ember alkotta intézményeknek nincs joguk arra, hogy korlátokat szabjanak az emberi teremt?er? számára. Felmagasztalja tehát a gondolatszabadságot, a sajtószabadságot, a társadalmi-gazdasági cselekvés szabadságát a „szabad piacon”, miközben több mint fél évezrede semmisít meg szisztematikusan minden olyan intézményt, amely azt volna hivatott ellen?rizni, hogy amit elgondoltunk és megvalósítottunk, az vajon beilleszthet?-e az emberi létezésbe.

A nyugatias modernitás létmódja e törekvését mint az emberi szabadság kiteljesedését ünnepli, és egyre er?szakosabb módon igyekszik minden megtenni azért, hogy ennek szervezeti-intézményi megnyilvánulását, amit ? valamilyen rejtélyes okból liberális demokráciának nevez, a szó szoros értelmében t?zzel-vassal egyeduralkodóvá tegye a világon. Egy kicsit úgy van vele, mint valószín?leg Gomulka lengyel pártf?titkár volt, amikor 1970 karácsonyán kiadta a t?zparancsot, és ennek nyomán Gdanskban csaknem száz ember lelte halálát.

A parancsot ugyanis sajátosan perverz logikával úgy indokolta, hogy, mint fogalmazott, a munkásosztály hatalmát mindenkivel szemben megvédjük, ha kell, magával a munkásosztállyal szemben is. Lehet tehát, hogy az emberiség ebbe belepusztul, de világunk urai akkor is meg fogják értetni vele, hogy a liberális demokrácia a létez? világok legjobbika, vagy, ahogy Francis Fukuyama fogalmazott 1989-ben, a liberális demokrácia világméret? gy?zelme egyben a történelem vége is. Hát, világunk mai állapotát szemlélve talán igaza is van (vagy legalább is lesz rövidesen), de nem egészen abban az értelemben, ahogyan ? gondolta. Szóval, ne szépítsük, egyre több jel utal arra, hogy a nyugatias modernitás létpusztító és önfelél? szervez?dési forma, és ennek oka éppen abban a legmélyebb természetében rejlik, hogy a „szabadság” számára els?sorban a létezés gátlástalanul „szabad” kifosztását jelenti.

Elmocskolja és feléli a küls? természet létenergiáit, és ugyanígy lelki, erkölcsi, szellemi hulladéktárolóvá változtatja az ember bels? természetét is.

Az el?ttünk álló év alapvet? kihívásait is értelemszer?en ez az alapdilemma adja. Az év történéseit az min?síti

majd, hogy az emberiség, illetve annak egyes közösségei, közelebb kerülnek-e a nyugatias modernitás korrekciójához. A liberális demokrácia szemszögéb?l nézve persze ezek a korrekciós kísérletek mint az emberiséget fenyeget? végzetes veszélyek tételez?dnek, holott ez a túlélés egyetlen esélye. Az uralkodó beszédmód igyekszik mindenkit megbélyegezni, aki csupán az életveszélyes zsákutcából való kikeveredésre biztatna. Nem nagyon lehet tehát kétségünk afel?l, hogy a mindent meghatározó globális nyelvi polgárháború folytatódik majd. És hogy e szimbolikus háború mellett tovább élesednek azok a konfliktusok is, amelyek sajnos nemcsak szimbolikus, hanem a szó legvéresebb értelmében is háborút jelentenek. Pedig semmit sem vágynánk már jobban, mint éppen a békét.

Ám a Kakas talán most is a közelg? hajnalt jelzi, és egy év múltán kicsit talán okosabbak leszünk.

Bogár László - www.magyarhirlap.hu

Tisztelt olvasók!
Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következ? címen: https://twitter.com/syracuse73. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló